

SLOVENSKI NAROD

iznaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrt do Din 2, do 100 vrt do Din 2.50, od 100 do 300 vrt do Din 3, večji inzerati peti vrt do Din 4. — Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kofčeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 161.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Angleško oboroževanje:

Kanada oporišče Anglije

Ogromni načrti za izpopolnitev angleškega letalstva — Anglija bo zgradila v Kanadi letalske tvornice, letališča in osnovala letalske šole

London, 11. julija. d. Angleški listi objavljajo na podlagi podatkov ameriškega tiska podatke o dozdnevih angleških načrtih za pritegnitev Kanade k angleškemu letalskemu oboroževanju. Kakor zatrjujejo, da namerava Anglija ustvariti iz Kanade veliko letalsko oporišče z zgraditvijo tvornic letal, letališč in osnovanjem letalskih šol, ki naj bi bile podrejene na vidcu kanadski vladi, v resnici pa bi jih vodila Anglija ter bi imele važno vlogo v vojaški in industrijski letalski oporoki domovine.

Poleg graditve letal za angleško vojsko določajo angleški načrti zgraditev 5000 letal ter nastavitve potrebnega osebja v Kanadi. Angleško vrhovno letalsko poveljstvo računa, da bo razvoj graditve letal omogočil že v bližnji bodočnosti, da

bo lahko poslala Kanada v resnem primeru na pomoč vse svoje bombnike, ker bi dejansko sama ostala nedotakljiva.

V zvezi s tem spravljajo četrtkov polet štirimotornih angleških bombnikov na daljavo približno 7000 km. Kakor navajajo nadalje, bi vojna letala prepeljala iz Kanade matične ladje v bližino angleške obale.

Vsega bo baje izdala angleška vlada za izvedbo teh načrtov 200 milijonov funtov. Pri tem opozarjajo, da ima Kanada zaradi ugodnih klimatskih razmer in zaradi velike daljave tudi v normalnih okoliščinah mnogo ugodnejše pogoje za izobrazbo angleškega letalskega naraščaja kakor pa mala meglena Anglija. Omenjajo tudi, da bi v primeru potrebe pritegnili k graditvi kanadskih letal tudi angleško letalsko in-

dustrijo. Na merodajnih angleških mestih o teh načrtih ničesar ne izjavljajo ter samo podarjajo, kakor je že izjavil letalski minister Kingsley Wood v spodnji zbornici, da je kanadska vlada pristala na izvedbo angleških vojaških letalcev v svojih letalskih šolah in da bo Anglija ustvarila za to izvedbo, za dobavo letalskih letal in svojih inštruktorjev potrebne pogoje.

Leteče trdnjave

London, 11. jul. AA. »Daily Express« poroča, da je mornariško ministrstvo naročilo pri letalskih tovarnah celo brodograditeljskih trdnjav. Njihovi aparati bodo izpopolnjeni s preizkušnjskim letal, ki vozijo na državnih letalskih progah.

Nemško letalsko

oboroževanje

London, 11. jul. d. Po nepotrjenih vesteh se nemška vlada pripravlja za veliko reorganizacijo vojaškega letalstva, ki naj bi se znatno povečalo. »Evening Standard« poroča, da je kancelar Hitler že podpisal odlok o novem letalskem načrtu nemške vlade, ki naj bi bil izveden v 18 mesecih. Predvsem naj bi se pospešila graditev lovske letal in bombnikov. »Manchester Guardian« poroča, da je kmalu po nemško-čehoslovski krizi nemško vrhovno vojaško vodstvo proučilo posledice morebitne reakcije drugih držav za Nemčijo ter prišlo do mnenja, da mora Nemčija glede na svoje prehranjevalne probleme osredotočiti vsa svoja vojaška stremjenja na možnost naglo izvedene vojne. Nemčija mora ojačiti svoje utrdbne ter povečati število svojih letal. Zgodilo se je prvič, da je vse vojaško vodstvo v Nemčiji pristalo na stari predlog maršala Göringa za povečanje letalskih sil. Danes ima Nemčija 2500 do 3000 prvovrstnih letal ter izdela na mesec 350 do 400 novih letal. Maršal Göring zahteva dvojno število prvovrstnih letal. Nemško vojaško vodstvo je mnenja, da bi uresničenje tega načrta ustvarilo pogoj za nemško zmago.

Politični obzornik

Napaka?

Gospod pri listu »1551« se je zgodila velika nesreča. V svojem listu so v nekem članku dali tiskati: »Čehoslovanska država, čehoslovanska vprašanje, čehoslovanska pogodba, imelo pa bi biti tiskano »Čehoslovanska država, čehoslovanska vprašanje, čehoslovanska pogodba«. Zato se opravičujejo v svoji zadnji številki in pravijo: »Ker se poslužujejo načina pisanja brez vezaja oni, ki govorijo le o enem stvar. Čehoslovanskemu narodu, se nam je zdelo potrebno, da opozorimo na napako, ki smo jo zagrešili.« Ali niso mladi gospod pri listu »1551« nič posejili in naučili dogodki in manifestacije v zadnjem času na Čehoslovanskem in v Pragi? Zdi se, da ne, kakor tudi ne tistih slovenskih pravih akademikov, ki so poslali prezidentu Čehoslovanske republike dr. Edvardu Benešu brojavko, v kateri mu izražajo svoje simpatije in pripravljenost stati s — čehoslovanskimi narodi rano ob ramici, kakor to beleži isto akademsko glasilo!

Pametne besede

Glasilo naše akademske mladine je objavilo v svoji zadnji številki zelo umestno članek »Škodljiva borba«, v katerem se zavzema za to, da bi prenehala borba med posameznimi, nacionalno orientiranimi mladinskimi skupinami, češ da zahtevajo sedanje razmere, sedanja časa in sedanja stanja in zunanje politične položaje, da se strne vsa nacionalna mladina v eno krepko in udarno falango. Pisec članka izjavlja: »Iz zivljenje borbe med posameznimi jugoslov. mladinskimi političnimi skupinami se nam zdi neumestno, ker jih današnje prilike tepejo eno kot drugo. Tratenje energij v medsebojnih razračunavanjih bi se odražalo delo tretjega.«

Mi smo globoko prepričani, da se bo prej ali slej trenutno politično različno opredeljena nacionalna mladina znašla kjude nekaterim ideološkim razlikam na skupni liniji, ker ima skupen pozitiven odnos do temeljnih vrednot naroda in države ter skupnost najčistejših namenov koristiti te ma dobrinam. Mladina različnih nacionalnih političnih taborov je čista, neobremenjena, zato nima pravice vzajemno napadati se na nedostojen način. Po našem mnenju je njeno delo koristno samo, v kolikor pridobiva na protinacionalnem terenu, in da je zlasti v današnjih razmerah škodljivo, v kolikor vnaša razdor v vrste jugoslovanskega nacionalizma, ker s tem slabi njegovo opornost in udarnost. Dolžnost nacionalne politične mladine niso v medsebojni borbi. Njena borba se mora vršiti na drugih frontah: komunizma, klerikalizma in separatizma. Po zmagi na teh frontah ne bo težko izraziti medsebojnih razlik ter povesti nove politične nacionalne generacije k skupnemu delu. Mi smo prepričani, da se dajo vprašanja sporazumno urediti in se da najti način nemotenega paralelnega udejstvovanja, ki naj sloni na pozitivni propagandi, spoštovanju drug drugega in priznavanju, da je v današnjih razvinih prilikah uspeh katerekoli si bodi politične nacionalne skupine koristen avtomatično tudi za druge. V interesu nacionalizma svarimo pred škodljivostjo izživljanja vsakršne borbe, ker čas zahteva slovo in sodelovanje med vsemi nacionalnimi skupinami.« — To so trezne in pametne besede! Iskreno želimo, da bi se po njih ravna vsa naša jugoslovanska mladina! Nacionalna mladina, ki bi tako prišla do tehtne besede in na vseučilišču, i v javnosti!

Naša kulturna revija

Za meseca junij in julij je izšla dvojna številka revije »Misel in delo«. Kakor vselej, objavlja tudi to pot raznovrstno zanimivo gradivo. Članki: Poslanstvo mladih narodov. Dr. P. Karlin. Dr. Ivan Lah. — Dr. Iv. Lah: Od mladine do Preporoda. — B. Borko: Dr. Iv. Lah kot publicist. — G. Šilih: Obrazovanje ljudskoslovskega učiteljskega v Jugoslaviji. — Obzornik: Evropa med dvema krizama (Dr. B. Vrčon). — Oris francoskega političnega življenja (Bojan Ribnikar). — Novi pogledi na francosko zgodovino (Rr). — Poročila: Dr. J. Štebinger: Slovenski časniki in časopisi, bibliografski pregled od 1797—1936. — M. Mirković: Flacius. — Alojz Gradnik: Večni studenci. Pesmi. — Dr. Fr. Ilešič: Hrvatska dobrovolja in popevka od knetskega stališa prebitimaja. — Ivan Pucelj: Vesela pisarja. — Dr. P. Grisogono: Ujedinjena Jugoslavija. — Spomenica I. kongresa ekonomistov 1937. — Hrvatske in slovenske industrije. — Prihodnja svetovna izide meseca septembra in bo posvečena problemom socialne politike predvsem v slovenskih državah. Na to zanimivo svetovno opozarjamo že danes našo javnost. Revija »Misel in delo« stane na leto 60 din. Ne sme lo bi biti nobenega naprednega in nacionalnega razumnika, ki bi ne bil naveden na to revijo. Naročnino je treba poslati na upravo v Ljubljani, Gospodstva cesta 4, I.

Darujte za »Kosovsko« štand

Atentat na Roosevelta

Slaboumen človek skočil na Rooseveltov avtomobil, ko je prispel v Oklahomo

Oklahoma, 11. jul. d. Predsednik Roosevelt se nahaja na potovanju po državah Arkansas in Oklahomi, kjer pripravlja teren za bližnje jesenske volitve. Včeraj je prispel v mesto Oklahomo, kjer mu je 15.000 ljudi priredilo navdušen sprejem. Ko se je peljal po mestnih ulicah, je kljub veliki pozornosti policistov skočil iz množice neki človek na avtomobil, v katerem je sedel predsednik Roosevelt. K sreči ga je Rooseveltov telesni stražnik odbil z močnim udarcem na tla. Napadalec so takoj zaprli. Gre za nekoga 52 letnega Wooda Hookedaya, ki pa po izjavah policije ni bil oborožen. Roosevelt je ostal miren v svojem avtomobilu, kakor da bi se ničesar ne pripetilo ter je nadaljeval pot na zborovanje demokratske stranke, na katerem je govoril za demokratskega kandidata za guvernerja

države Oklahome. Uro kasneje se je odpravil z vlakom in Forth Worth v Texasu, kjer bo ostal več dni na obisku pri svojem sinu Elliottu.

Policija je imela zelo mnogo truda, da je obvarovala napadalec pred ogroženo množico, ki ga je hotela linčati. Ker se ni mogla prebiti skozi množico, je morala pozvati na pomoč gasilce, ki so jo pregnali z vodo.

Atentator na Roosevelta duševno bolan

Newyork, 11. jul. AA. Oseba, ki je hotela napasti Roosevelta, je izjavila pred preiskovalnim sodnikom, da je sama hotela očistiti Rooseveltu obleko. Jasn je, da je napadalec duševno bolan.

Japonska ponuja Angliji sporazum na podlagi priznanja vzajemnih interesov na Kitajskem

Tokio, 11. jul. d. List »Niči-Niči« poroča, da je japonski zunanji minister Ugaki predložil angleškemu poslaniku načrt sporazuma na podlagi vzajemnih pravic na Kitajskem. V zvezi s tem govore v političnih krogih, da je Ugaki že večkrat izrazil željo po vzpostavitvi dobrih odnosov z Anglijo. Tujakšnji angleški poslanik je izrazil upanje, da bo Japonska čuvala interese tujih držav na Kitajskem minister Ugaki pa ga je izrečno opozoril, da bi moglo enostransko postopanje Velike Britanije v japonsko-kitajskem sporu ter podpiranje

Cangkajška poslabšati priprave za vzpostavitev boljših odnosov med Japonsko in Veliko Britanijo. Kakor zatrjujejo v političnih krogih, angleški zunanji minister Halifax še ni zavzel stališča v tej zadevi.

Ojačenje angleške posadke v Tiencinu

Honkong, 11. jul. AA. Angleške vojaške oblasti so sklenile ojačiti svojo posadko v Tiencinu, kamor bodo poslali še dva angleška polka.

Posvetovanja dr. Hodže

Pospešene razgovore o ureditvi narodnostnih vprašanj

Praga, 11. jul. d. Prihodnje dni bo predsednik dr. Hodža osebno prisotvoval posvetovanjem odbora šestorice, v katerem so zastopane stranke vladne koalicije. Razen tega bodo ministri, ki so člani vladnega političnega odbora, stalno v stiku s parlamentarnimi klubi z namenom, da bi se moglo čim prej predložiti končno besedilo vseh treh političnih zakonov narodnostnega statuta, jezikovnega zakona in zakona o organizaciji politične uprave v državi.

Računajo, da bodo posvetovanja o novih političnih zakonih med člani vlade, predvsem pa med političnim odborom ministrov in zastopniki vladnih strank v odboru šestorice, trajali približno 14 dni, nakar bi

vlada končno redigirala besedilo zakonskih predlogov in jih predložila parlamentu.

Sporodno s tem preostaja vladi samo še, da čuje mnenje opozicije glede celotnega kompleksa prečih političnih vprašanj. V to svrhu je pozval dr. Hodža predsednike opozicijskih klubov v poslanski zbornici in senatu, naj imenujejo deputacije, s katero bi se mogel sestati in posvetovati v teku tedna. Povabilo je bilo poslano slovaški ljudski stranki, socialnim demokratom, zedinjeni madžarski opoziciji, komunistični stranki in fašistični skupini. Z zastopniki sudetsko-nemške stranke vzdržuje dr. Hodža že več tednov neprestane stike.

Nova japonska ofenziva

Japonci pošiljajo preko jezera Pujang svoje čete proti Kiukiangu, najvažnejši strateški točki pred Hankovom

Sanghaj, 11. jul. d. Poveljstvo japonske vojske mornarice je pred dnevi pozvalo vse inozemske vojske ladje, naj se takoj umaknejo s področja med Kiukiangom in Vangšikangom, kakih 100 km daleč pod Hankovom ob Jangceju. V Kiukiangu, kjer se bodo v najbližjem času razvneli tudi boji, sta sedaj zasidrana angleška in ameriška topničarka. Istočasno je bilo objavljeno, da bo Jangce nad Vuhuejem zaprt za vsako inozemsko plovbo, dokler ne bo mogla japonska vojska mornarica zagotoviti inozemskim trgovskim ladjam varnosti. Obnovljena je bila tudi zahteva, naj se vse inozemske vojske ladje na vojnem področju označijo z vidno barvo. Japonske oblasti obžalujejo, ker se to dosele še ni zgodilo, ker je pokazala izkušnja, da japonskim letalcem ni mogoče spoznati na krovu inozemskih ladij razvitih zastav, ako se nečje spustiti tako nizko, da ne bi postali cilj kitajskih obrambnih topov.

Po zadnjih vesteh so Japonci pričeli prevažati svoje čete preko jezera Pujang, s čemer se je pričel pohod proti Kiukiangu, najvažnejši točki pred Hankovom. Računajo, da bodo Japonci že v najkrajšem času poslali preko tega jezera večje čete, ker so sedaj že odstranili ovire pod Hukovom. Po osvojitvi Kiukianga nameravajo Japonci prodreti proti Hsienlingu ob železnici Hankov-Kanton, da bi na ta način obkrožili Hankov od dveh strani.

Inozemske oblasti se japonskemu postopu, naj oddidejo iz Kiukianga, niso odzvale ter so obenem izjavile, da bodo Japonci odgovorni za vsako škodo tujega imetja.

Iz zanesljivega vira poročajo, da so angleške paroplovne družbe zahtevale od angleškega konzulata v Sanghaju oborožitev angleških trgovskih ladij na Daljnem vzhodu s strojnimi in stražami, da bi se moge upreti piratstvu, ki se je v zadnjem času zelo razvilo. Naraščanje napadov morskih razbojnikov je imelo za povod, da je dobila angleška topničarka »Aphid« naložo, naj varuje trgovski promet pred njimi.

V zadnjem času so se tudi povečali spopadi med kitajskimi četami in japonskimi četami v neposredni bližini Hankova. Zadnje dni se je čulo streljanje strojnimi, predvsem pri Putungu.

Tudi v južnem Santungu so kitajski četniki razvili zelo živo delavnost. Po došlih vesteh so četniki na mnogih krajih razstrelili luhajsko železnico v vzhodnem odelku, ki ni bila prizadeta od poplave Hoanghoja.

Japonski poziv inozemcem

Sanghaj, 11. jul. v. Japonske vojaške oblasti so pozvale vse tuje diplomate v Sanghaju, naj nemudoma preukrepe za odhod tujih državljanov z vojnega ozemlja okrog Sanghaja, ker odklanjajo japonske oblasti vsako odgovornost za njihovo varnost.

Objava angleškega načrta o Španiji

London, 11. jul. w. Angleški načrt o umiku tujih prostovoljcev iz Španije bo popoldne objavljen v spodnji zbornici in bo takoj nato izšel v posebni »Bell knjigki«. Načrt je bil že sporočen tudi obema španskima taboroma. Angleška vlada je začela sedaj diplomatsko akcijo, ki stremi za tem, da bi vse države sklenile skupne ukrepe proti bombardiranju tujih ladij v španskih vodah. »Daily Telegraph« poroča, da se angleški generalni agent Hodgeson, ki je prišel poročat vladi v London, ne bo vrnil v Burgos. Prvotno je bilo njegovo bivanje v Londonu določeno na 14 dni, sedaj pa je njegov odhod odložen za nedoločen čas. V političnih krogih tolmačijo to kot nekaj prelom odnosov Anglije z generalom Fracom, ker ni dal zadovoljivega odgovora na angleške proteste zaradi bombardiranja angleških trgovskih ladij.

Slaba letina v Angliji

London, 11. jul. w. Ministrstvo za gospodarstvo objavlja poročilo o škodi, ki jo je utrpelo angleško kmetijstvo v zadnjih tednih zaradi suše in viharjev. To je največja škoda, kar jo je doživelo angleško kmetijstvo v zadnjih petdesetih letih. Letošnja žetev bo znašala komaj četrtino lanske. Zato bo morala Anglija velike količine žita uvoziti od zunaj. Samo v sado-nomaj ima kmetijstvo v Angliji nad 10 milijonov funtov škode.

Železniška nesreča v Nemčiji

Berlin, 11. jul. AA. Pri Reichenbergu v Brandenburgju je osební vlak zavozil v motorni vlak. Pet oseb je bilo ubitih, 14 pa ranjenih.

Angleški kralj obolel

London, 11. jul. w. Angleški kralj Jurij, ki se je mudil na izletu v zapadni Angliji, se je prehladil in mora po nasvetu zdravnikov ostati v postelji, upajo pa, da bo do konca tedna toliko okreval, da se bo mogel vrniti v London. Po mnenju zdravnikov bo lezen ni take narave, da bi bilo zaradi tega potrebno odgoditi obisk v Franciji.

Pariz, 11. jul. w. Vsi današnji listi objavljajo na prvem mestu vesti o bolezi angleškega kralja Jurija in izražajo upanje, da zaradi tega ne bo treba ponovno odgoditi obiska v Parizu, kjer so priprave zanj že v polnem razvoju.

Protikomunistični komisarijati

Tokio, 11. jul. w. V smislu protikomunističnega pakta bodo ustanovljeni v Rimu, Berlinu in Tokiju posebni komisarijati, ki bodo skrbeli za medsebojno izmenjavo informacij in skrbeli za koordinacijo protiakcije. Japonski pooblaščenec je že odpotoval v Rim, kjer bo imel svoj sedež in bo obenem od tam obveščal o japonskih opazanjih tudi nemško vlado. Rimski pooblaščenec bo v kratkem skupno z nemškim odpotoval v Tokio, kjer bo skupni italijansko-nemški protikomunistični urad skrbel za izmenjavo informacij in protikomunistično propagando.

Izgredi v Palestini

Jeruzalem, 11. jul. AA. Včeraj so bili novi izgredi v Haifi. Na židovski avtobus je nekdo vrnil bombo, 12 oseb je bilo ranjenih, med njimi 7 težko. Na nekoga Zida je bilo oddanih več revolverskih strelcev, ki so ga ranili. V Tiberiji je bil neki Zid ubit. V Jeruzalemu je bila vržena bomba v luksuzni hotel »Kralj David«.

1

